

Аннотация

Карбан А. А. аспирант кафедры основ архитектуры и архитектурного проектирования Киевского национального университета строительства и архитектуры.

Факторы влияния и этапы формирования учебных комплексов на сложном рельефе.

Излагается проблема современного состояния образовательных учреждений Украины, аргументируется необходимость в их реформировании. Рассматривается влияние факторов при создании школьных комплексов на территориях со сложным рельефом в Украине. Выделяется очередность этапов формирования, основанные на определенных факторах.

Ключевые слова: фактор, комплекс, эксплуатация, экосистема, топогеология, антропогенный.

Summary

Karban A. A. postgraduate of the department of architecture and architectural design Kyiv National University of Construction and Architecture.

The factors of the beginning and the stages of the formation of the training complexes in the complex relief.

The problem of the current state of educational institutions of Ukraine is highlighted, the need for reforming them is argued. The influence of factors on the creation of school complexes in territories with complex relief in Ukraine is considered. The order of stages of formation, which are based on the determined factors, is allocated.

Keywords: factor, complex, exploitation, ecosystem, topogeology, anthropogenic.

УДК 728.52

Крамаренко М. О.

асистент

Одеська національна академія будівництва та архітектури

marinakramalex@gmail.com

orcid.org/0000-0002-1233-9648

АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ПРИЙОМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЦІЛОРІЧНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ

Анотація: у статті обґрунтована актуальність цілорічного лікування, оздоровлення та відпочинку на Одеській групі курортів та виявлені архітектурно-планувальні прийоми оптимізації функціонування сучасних курортних готелів у осінньо-зимово-весінній період.

Ключові слова: курортний готель, архітектурно-планувальна організація, цілорічне функціонування, група приміщень, курорт.

Постановка проблеми. Серйозна проблема, з якою стикаються курортні готелі, зумовлена сезонністю попиту, що в значній мірі позначається на завантаженні матеріальної бази та їх рентабельності. У сучасному побутовому укладі населення багатьох країн простежується тенденція поділу відпустки на дві частини, що скороочеє тривалість перебування відпочиваючих у курортному готелі, з одного боку, але дозволяє протягом року здійснювати кілька подорожей (наприклад, влітку і взимку), і це зменшує сезонні коливання [1]. За даними агентства з питань інвестицій та розвитку Одеської ОДА найбільший туристичний потік у 2016 році доводився на червень – 314580 відпочиваючих, липень – 559080 відпочиваючих та серпень – 605840 відпочиваючих, коли у січні туристів налічувалось 103520 чол. (Рис.1). Такі дані вказують на те, що попит на відпочинок і оздоровлення у низький сезон є, і він зростає. Одним із варіантів оптимізації цілорічного функціонування курортних готелів є забезпечення умов для курортного лікування або відпочинку цілий рік за допомогою критих приміщень з необхідним мікрокліматом та створення нових додаткових послуг, зокрема, обслуговування ділового, розважального та подієвого туризму тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження містобудівної організації курортів та загальнокурортних споруд цілорічного функціонування та в непогоду розкриті у роботі С.В.Шешукової [4]; питання реконструкції готелів та їх архітектурно-планувальних особливостей відповідно до сучасних вимог виявлені в роботах вітчизняних дослідників - Л. Ю. Брідні, Ю. В. Лисенської [5, 6] та дослідників зарубіжжя – Ф. Р. Лоусона, Р. Пеннера [7, 8].

Мета статті. Віднайти архітектурно-планувальні прийоми, що оптимізують функціонування курортних готелів упродовж року.

Основна частина. Оздоровлення та лікування на курортах не тільки влітку, але й у міжсезоння, є першочерговим завданням розвитку рекреаційної сфери України [2]. Забезпечення всесезонного функціонування створює впевненість у відпочиваючих в тому, що вони можуть цілий рік повернутися на курорт для отримання ряду необхідних їм послуг.

Сучасні курортні готелі все більше тяжіють до надання комплексу послуг. Прикладом даного типу закладу є готель Гранд Марін (побудований у 2010 р.) з багатопрофільним медичним центром у курортній місцевості Совіньон поблизу курорта Чорноморка із власними мінеральними джерелами. Центр відновної та естетичної медицини при готелі проводить комплексне лікування багатьох захворювань та післяопераційну реабілітацію.

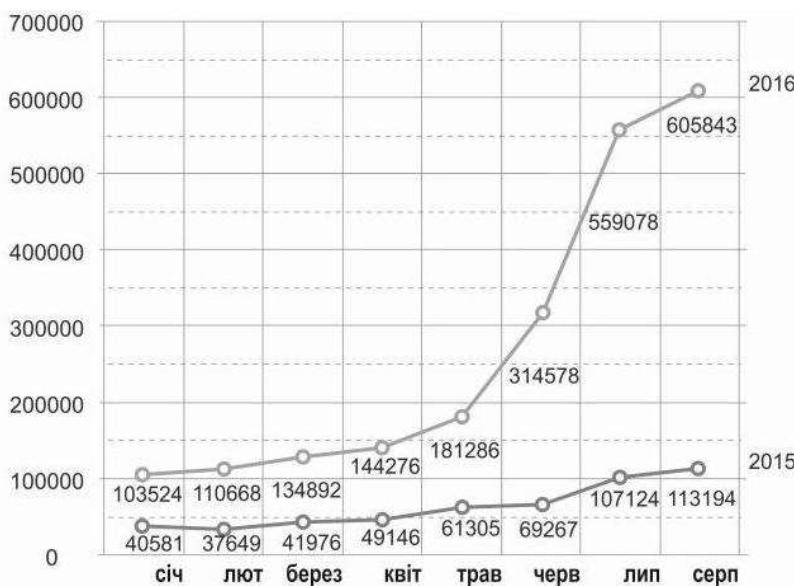

Рис.1. Сезонність туристичного потоку за підсумками курортного сезону 2016 в Одесській області (за даними агентства з питань інвестицій та розвитку Одесської ОДА)

Окрім обладнаної території готелю з дитячим майданчиком, зоною тихого відпочинку, прогулянкової зоною, відкритим басейном і пляжем до складу готелю входять житловий та лікувальний корпуси, ресторан з дієтхарчуванням, конференц-зал, зимовий сад, критий басейн. Корпуси пов'язані між собою закритими коридорами і переходами [9]. Завдяки комплексному медичному та оздоровчому обслуговуванню, блокованій планувальній схемі із критими переходами та наявності зимового саду, критого басейну тощо готель успішно функціонує цілий рік.

За даними П. Грецевіцуса при непогоді (дощ або холодний вітер) в приморських курортах навантаження на загальнокурортні заклади харчування і пляж зменшуються, а основне навантаження несе заклади харчування в центрі курорту та ті, що поряд із житлом, парки, заклади культури, а також розваг [3]. Такі результати свідчать також про доцільність наявності додаткових послуг у складі курортних готелів на міжсезоння та на випадок непогоди.

Ситуацію зниження попиту на послуги курортних готелів у низький сезон можна покращити засобами використання архітектурно-планувальних прийомів оптимізації цілорічного функціонування курортних готелів (Рис.2):

- організації внутрішніх озеленених і обводнених просторів рекреації (цетричного, торцевого або роз'єднаного розміщення у будівлі);
- забезпечення закритих версій послуг, аналогічних відкритим (підприємства громадського харчування, лікувальні та спортивно-оздоровчі приміщення, а також розважально-дозвільні приміщення);

- створення групи ділового призначення (мінімального, стандартного або розширеного складу);
- розвиток освітньої групи приміщень (бібліотека, медіатека або виставковий зал);
- акцентування розважально-подієвої групи приміщень (театр, кінотеатр, казино або зал торжеств).
- планування літнього розширення за рахунок приватних та блокованих віл, бунгало, які більш контактні, щадні до середовища та користуються попитом [2] для збільшення місткості у високий сезон рекомендується.

Особливу увагу слід приділити оздоровчій функції, що є затребуваною у сучасних умовах, і реалізується у світі у спа-центрах – закладах, що надають відпочиваючим комплекс професійних послуг широкого профілю, пов'язаних із оздоровленням, профілактикою, релаксацією та закалюванням організму (таласотерапією), а також ряд послуг по догляду за зовнішнім виглядом людини [4, 10]. До складу спа-центрів, як правило, входять парові бані, фінська сауна, масажні кабінети, гідро масажні ванни та душі, салон краси (косметологія, перукарня), басейн тощо. Прикладом вдалого об'єднання у комплекс є Готель Віват у Словенії, що поєднаний із спа-центром Віват Пул і Спа, в якому запроектовані, як відкриті, так і закриті басейни із мінеральною лікувальною водою із власного джерела; сауни та процедурні цілорічного функціонування. Також весь готельний комплекс пристосований до потреб людей похилого віку та людей з обмеженими можливостями [11].

За дослідженнями С. В. Шешукової, окрім влаштування критих басейнів, спортивних майданчиків, соляріїв, аераріїв тощо, також аргументується доцільність влаштування критих штучних зимових пляжів-споруд, що імітують природний пляж та використовуються при непогоді; вони мають ділянки, обладнані елементами пляжного благоустрою, зимові сади та басейни з морською водою, що знаходяться під одним дахом в одному блоці [4].

Висновки. Організація внутрішніх озеленених і обводнених просторів рекреації, забезпечення цілорічних лікувальних і спортивно-оздоровчих приміщень у курортних готелях на узбережжі Одеського регіону позначиться подальшим розвитком лікувально-оздоровчої функції регіону, позитивно впливатиме на можливість використання курортних ресурсів не тільки влітку, але й осінньо-зимово-весінній період. Розвиток освітньої, ділової та розважально-подієвої групи на базі курортних готелів допоможе створити комфортні цілорічні умови функціонування.

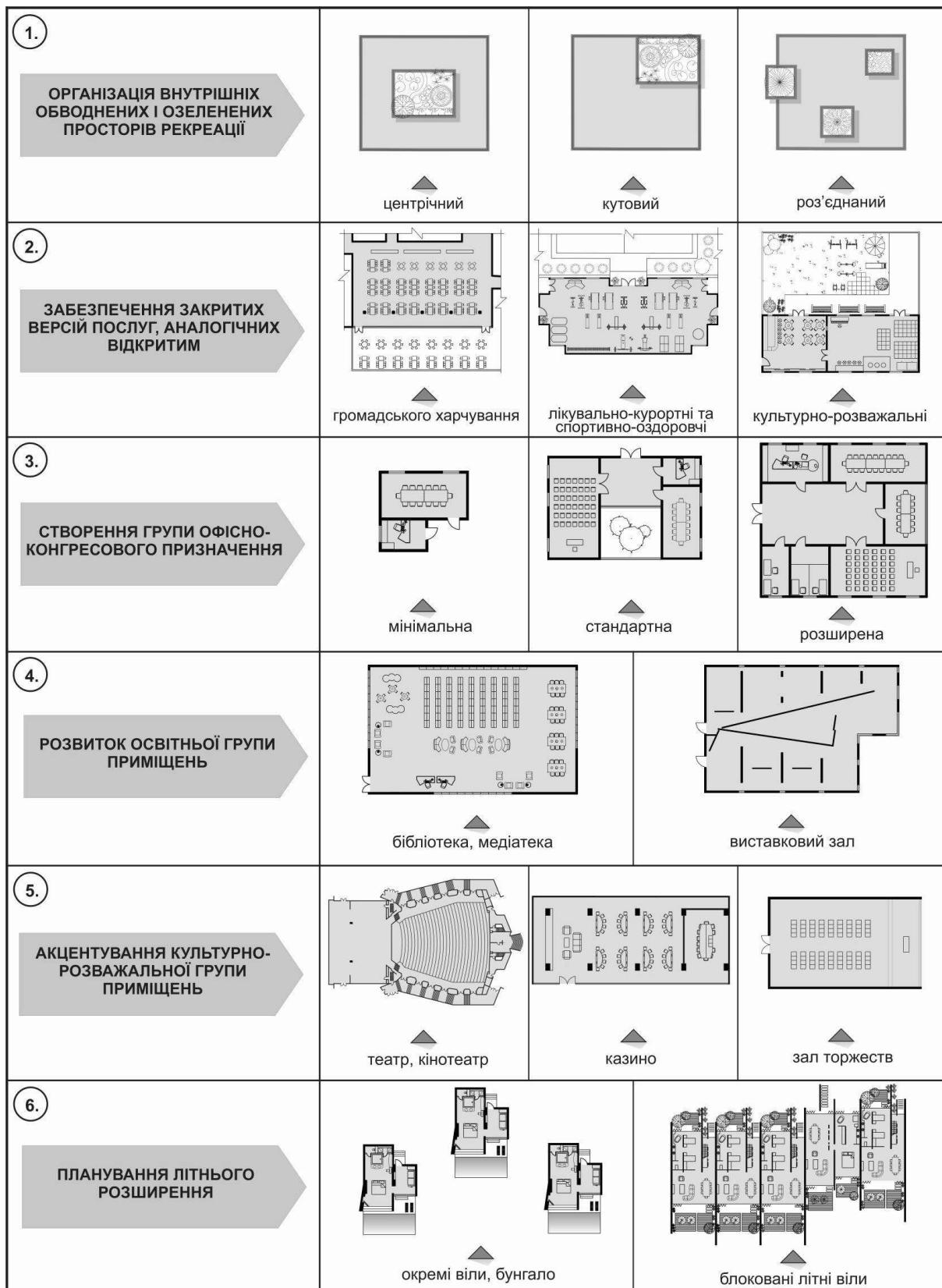

Рис.2. Прийоми оптимізації цілорічного функціонування курортних готелів

Список використаних джерел

1. Балабанов И. Т., Балабанов А. И. Экономика туризма. Учебное пособие / И. Т. Балабанов, А. И. Балабанов - М.: Финансы и статистика, 2003. - 116с.
2. Регіональний туристичний продукт: проектний підхід до забезпечення конкурентоспроможності: монографія / за заг. ред.. М. М. Їжі, К. Д. Бабова, Т. М. Безверхнюк. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2016. – 626с.
3. Грецевицус П.Ю. Архитектурно-планировочная организация обслуживания на курортах (на базе анализа курортов Прибалтики): автореф. дис. на соискание уч. степени док. арх..: спец. 18.00.04/П.Ю. Грецевицюс – Москва, 1982.-24с.
4. Шешукова С.В. Принципы формирования систем общественного обслуживания в приморских курортно-рекреационных зонах: дис. канд.. арх: 18.00.04/ С.В. Шешукова. – Киев: КНУСА, 2011.–187 с.
5. Брідня Л. Ю. Методичні основи реконструкції типових готелів в Україні [текст]: дис. канд. архітектури: 18.00.02. / Л. Ю. Брідня – Київ, КНУБА, 2014 – 233 с.
6. Лисенька Ю. В. Методика формування і оцінки функціонально-планувальної організації готельних комплексів на ранніх стадіях проєктування [текст]: дис. канд. архітектури: 18.00.02. / Ю. В. Лисенька – Київ, КНУБА, 2007 – 197с.
7. Lawson F. Hotels and Resorts: Planning, Design and Refurbishment./ Lawson F. – London. Butterworth-Arcithecture , 1995 - 336р.
8. Penner R., Adams L. and Robson S. Hotel Design Planning and Development. Second edition / R. Penner, L.Adams and S. Robson. – Abingdon. Abingdon, 2013- 1026 p.
9. Grand Marine Hotel and SPA [Електронний ресурс]. Офіційний сайт – режим доступу: <http://grand-marine.com.ua/> /Дата звернення: 14.11.2017
10. Міжнародна Асоціація СПА [Електронний ресурс]. Офіційний сайт – режим доступу: <https://experienceispa.com/> /Дата звернення: 14.11.2017
11. Hotel Vivat [Електронний ресурс]. Офіційний сайт – режим доступу: <https://www.booking.com/hotel/si/terme-soncni-park-vivat-moravske-toplice.uk.html> / Дата звернення: 14.11.2017

Аннотация

Крамаренко М. А. асистент Одесской национальной академии строительства и архитектуры.

Архитектурно-планировочные приемы оптимизации круглогодичного функционирования курортных гостиниц.

В статье обоснована актуальность круглогодичного лечения, оздоровления и отдыха на Одесской группе курортов и выявлены архитектурно-планировочные приемы оптимизации функционирования современных курортных гостиниц в осенне-зимне-весенний период.

Ключевые слова: курортный отель, архитектурно-планировочная организация, круглогодичное функционирование, группа помещений, курорт.

Abstract

Kramarenko M. O. Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture.

Architectural and planning methods for optimization of year-round resort hotels functioning.

The article substantiates the relevance of year-round treatment, rehabilitation and wellness in the Odessa's group of resorts and reveals the architectural and planning methods of optimizing the functioning of modern resort hotels in the autumn-winter-spring period.

Keywords: resort hotel, architectural and planning organization, year-round functioning, group of premises, resort.

УДК 72.01:725.1:656.211.5

к.арх., доцент Рочняк Ю.А.,

кафедра архітектурного проектування

Національний університет «Львівська політехніка»

E-mail: rotchniak.youri@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0344-7989

АРХІТЕКТУРНІ ПРОТОТИПИ ПАСАЖИРСЬКИХ СПОРУД ЗАЛІЗНИЦЬ

Анотація. Досліджуються витоки і вплив окремих громадських, технічних, житлових будівель та їхніх елементів на формування архітектури залізничних пасажирських споруд. Виявляється спадкоємність і тягливість процесу архітектурного формотворення.

Ключові слова: архітектурний прототип, вокзал, пасажирська споруда, залізниця.

1. Вступ. Пасажирські споруди залізниці є архітектурним виявом транспорту як стержня економіки поселень і краю. Вони покликані здійснювати взаємодію людей способом їхнього переміщення, а також зв'язок регіонів і країн. Вокзали забезпечують зручне, безпечне транспортування пасажирів, що є складовою частиною господарського, соціального і культурного життя. Пасажирські будівлі залізниці стали частиною краєпису ландшафтів, поселень і вони впливають на архітектуру оточення. Формування архітектури залізничних вокзалів є процесом, який охоплює різні сторони професійної діяльності.

2. Постановка проблеми. Викликає зацікавлення подібність у використанні архітектурно-будівельних прийомів при становленні типів залізничних